

De cōsolatōe theologie

Incipit liber secū

U dus. Prosa prima. ¶ **Donicus.**

Uece nobis / o volucer / altera di-
es fulsit illa continuaueris pre-
cor effari / q̄ cepta sunt. ¶ **Uoluc-**
cer. Deministi puto sub qua
li similitudine sinez accepit hesterna colloca-
tio. Nō oīno dissimilit / nūc aduena n̄ ex
pella publici ciuilibz naufragij / sulte fu-
gians / in locū satis abditū / velut in q̄ndā
securitatis insulā se recepit. Illic more soli-
tarij sedens leuat se sup se. theologiam ha-
bēs / solatrice / q̄ doctrinē discipline dei et
electrix opoz illi. q̄ sobetate et prudentiaz
docet et iusticiā et virtutes / q̄b̄ vtili. nihil
est i vita hoībz. Nec erigit ad spem futuro-
rū / quēadmodū tetigim. / asserēs q̄ n̄ sunt
digne patēdes hui. / sp̄is ad futurā glori-
am q̄ reuelabit i nob. Addeō q̄ spes nō cō-
fundit. ita tñ si sit vera spes. nō ficta. n̄ fal-
lar. nō temeraria. ¶ Est itaq̄ r̄promissio ne-
q̄ssima / fallēs q̄ plimos blādiētes sibi vte-
re mūdo dū etas florida est / cōuerti poteris
cū voles / tāq̄ vicz ex pprijs viribz nō dei
dono fiat cōuersio. ¶ Sunt et alij q̄s eo pi-
culosi. quo subtilius decipit estimatio sua
dū casus pctōz varios q̄s ppetiunt emen-
dare nō curāt. vtunt̄ poro ad supbiā. repu-
tantes sise aliqd̄ secū fieri cū aplo / cui dar
est stimul. / carnis / ne magnitudo reuelatio
nū extolleret eū. eis aut̄ sicut aiūt ne magni-
tudo v̄tutū. ¶ Ab alijs migrat iudas. i. cō-
fessio pp̄ multitudinē fuitatis. Cedet enī
z pudet eos toties ad p̄fessores deducere la-
plis suos / a q̄b̄ abstinere v̄l neq̄unt dño p-
mittete. vel nō satis volūt. ¶ Sūt q̄s scri-
puloz inq̄tudo et cordis pusillanimitas
ita pturbat vt vic̄ relic. / sit in eis spei loc.
¶ Sufficit alijs scire de spe p̄ intellectum
differere / dicentibz i deo solo spem esse repo-
nendā q̄s nesciat. v̄z apud tales null. / pe-
nespei v̄l sensus v̄l effectus est. ¶ Inuenies
alios sperātes in misericordia dei / q̄s ad ho-
mines nulla flectit misericordia. venia nulla
parz. ¶ Quid q̄ desperāt alij d̄ dei bonitate
si nō suauitate dulcedis sue expimento in-
gi gustent. q̄si iā esse velint nō spe sed ipa re-
beati / et possidere hereditate factuariū dei.
neq̄ esse in laboribz hoīm / neq̄ cū hoībz p-
reptatōes flagellari. ¶ Alijs videre ē dum
eos paululū visitat de. / i opulēto z intimo
bone spei sensu ptin. / extollū / sibi magnos

esse pprie vite negligētes / et seueros aliene
censores / arrogātiores demū vnde hūilio-
res corā deo et hoībz z sibi viliores esse de-
buerāt. Quid poro dicem. / de duplicibus
corde q̄ duabz v̄ijs niti volūt. spem in mū-
do ponere. et spem in celo collocare cupien-
tes. Quid rursus de inḡtis largitori deo /
p oībz bonis v̄l nature v̄l fortune vel gr̄e.
Qui v̄tinā sapent illā sapiētis ḡue vocem.
Inḡti spes tanq̄ hibernal glacies euane-
scet. ¶ Alioz v̄or ista ē. cert. / sum me saluā
dū. neq̄ enī fecit me de. / vt dānaret / q̄ vult
oēs hoīes saluos fieri. ¶ Maior est iniqui-
tas mea / dicit al. / imitator cayn. / q̄ vt veni-
am merear. q̄d conabor. q̄d sperabo. ¶ La-
pis habenis v̄tū alter certā dānatōez suam
p̄ incerta faciēs. q̄cqd̄ inquit egero bonuz
sit aut malū / qd̄ de me statuit deus illd̄ fiet.
Virū vero cur nō v̄tū argumento sili dū
medicinā vt sanet / vel cibū vt viuat sume-
re monet. qz p̄sciuit v̄tūq̄ de. / qm̄ morietur
aut viuet. ¶ **Donicus.** Brūs est volucer
cui est vere nomē dñi spes et. / et nō respe-
xit in vanitates z insanias falsas / q̄les cō-
memorasti. Sed reuertor ad aduenā n̄m.
Nōne q̄so retorquet fr̄q̄ns sue p̄sideratōis
oculos ad p̄terita / q̄ vel ptulit v̄l alioz exem-
plo p̄ferre potuit. ¶ **Uolucer.** Retorquet
q̄dem et id̄ crebro gr̄as inter tristitiā simul
z gaudiū. spem z metū agēs deo. nihil solli-
cit. / iuxta monitōem apli. nisi vt petitōnes
sue innotescāt apd̄ deū / p̄ sua suorūq̄ liba-
tōe. cōsolatōe et salute. ¶ **Donicus.** Iuste
p̄o gr̄as agit. q̄seni nō cū felicem ex h̄ vno
si cetera decissent / iudicauerit q̄ deformissī-
mā et horridā. nedū ciuitatis p̄clarissime.
sed tot. / regni nup̄ florētissimi desolatōez /
nō dicā expiri in se s̄z nec ocul̄ inspicere cō-
pellit. Nonne legim. / Augu. ea tēpestare q̄
obsidebat ciuitas sua / poti. / mortē a domi-
no petiisse z impetrasse p̄ magno munere
q̄ q̄ mala gentis sue corā cernere cogere.
Hinc et matathias p̄nceps dū videret ma-
la q̄ fiebant in pp̄lo iuda et hierl̄m. Ue mi-
hi ait. vt qd̄ nat. / sum videre p̄trōem ppli
mei / z p̄trōem ciuitatis sancte. / z sedere il-
lic cū dat̄ in manibz inimicoz. Nota ē hy-
storia de catone q̄ mortē cruentā inferre sibi
maluit q̄ i discidio ciuili viuere / ipm̄q̄
videre tate tēpestatis auctore. ¶ **Uolucer.**
Est vt dicis monice. Ponit nihilominus
crebro p̄ ocul̄ cordis sui / q̄t indignissimas
subsannatōes / q̄t opprobria pessimozum;

imo fortasse carceres et vincula multos et innocentibus caris suis. p fide. p iusticia. p pacere publice. p integritate regal' dominij ppeti necesse est. Quinetia videre sibi videtur nonnullis hec accidere eo duntaxat q sibi v'l affinitate v'l familiaritate v'l cause filis defensione/pariq; zelo pucti sunt. Eis obiectari p'terea/ q mag' maliradix et origo ab illo pcesserit et aucta sit. Uelisse aut' ips qn' iudiciu cu suis recipiet/imo et refuga fact' exul' i' g'minosus et abiect'. n' aspectu publico dign' ita recipi. Et do traicit' has et similes p'uelias i' spem vite etne/scies q no est seru' maior dno suo/que neduz beelzebub appellat' s; ad morte vsq; psecuti sut. Formidat p inde q apud deu no sit dign' habitus q cu alijs filia pateret. aut teperauit i illo flagellu suu q vincit in martyrib; parcedo p'sessorib;. Aut noluit benignitas sua addere tristitia sup tristicia/suis p se orati bus amicis. nec p'itate in ei' opprobrio ve hemeti' pculari. Aut ad extremu reseruat ipm ad alia certamia. Aut ita fieri voluit q rin' in solitudine qda segregat' exercitet liberius. et scopat spiritu suu/recogit'as oes an nos suos in amaritudine aie sue. vt sanctius deinceps ad anteriora se ext'edat. ¶ Doni cus. Spero volucer p'tet oia in bonum de'. cui' sapia attingit a fine vsq; ad finem fortiter. et disponit oia suauiter/ql' ei comitem esse p'meorat' es. ¶ Volucer Confidit talit' euentuz sibi deo ppicio. et i hac meditat'oe p'stituit altera sue p'solatiois causam p cipua q p'sat in reuelat'oe regim'is mudi p scriptura sacra/que deo dicit. oia in sapia fecisti. Et rursus. Dia qcumq; voluit d'ns fecit in celo et i terra. in mari et i oib; abyssis. q voluntas sicut sp' efficitur. sic et iusta est/sine qua factu est nihil/ vsq; adeo q neq; foliuz ab arboze neq; passer i terra (dicete christo) cadit sine ea Uehem'es p'sus hec e diuine libertatis i omi act'oe p'currētis exp'ssio. Cui voluntati nra vt p'formet' oportet. Na quis es o ho (loq' theologia) q diuine voluntati psumis obsistere/v'l aduersus ea temerarius murmurare. Uide qd equus e. Aut te volutati diuine p'formado subdere. aut q ipa tue subfuiat voluntati. ¶ Hac solidā de diuina puidētia p'itate si phia plene potuisset attingere/vel suis ea sectatorib; demonstrare. theologia sup addi p reuelat'oe nō ita necesse fuerat/q'uis voluerit alios de' q' p'hos cognitōnis huius saluberrime p'ticipes fieri.

Phis vero sic euēit vt maior eoz nūer' poneret deu nō minori necessitate /q' solē age re quicqd agit. Un sic libet depromere

Primum metrum se

cūdi libri dactylicū adoniū dimetrū catalecticū. currens cū vltimo pmi de p'solatioe phie. Rubib; atris.

•	Oradianti	Luce coruscus
f	Lumia fudit	Semp eodem
	Dissa tenore.	Hesat anaros
	Lodere vultus	Nō sibi fas est
	Quin sua p'tus	Largiter omnis
	Influat orbi	Philosophantū
	Turba priorū	• Lege cohercet
	Hac dominantē	Libera dicunt
	Non sibi vis est	Influa mundo
	Qua valeat plus	Aut minus vti
	Perpetuata	• Lege gubernas
	Jugiter vna	Dens sua fato
	Stringit arto	Ergo rependi
	Gratia qualis	Debet eidem
	Id quia prestat.	Prestat oportet
	Uana quid oret	Flectere qrens
	Ad tua vota	Qui manet idem
	Deuius error	Iste sacrate
	Religionis	Destruit omne
	Robur et aufert	Sed nec egere
	Crede supmū	Quoq; creato
	Sat sibi laus est	Ut placet et vult
	Dat sine motu	Lucta moueri

Secunda prosa se

cundi libri. Philosophia volucer nunquid nō p apud Boetium vtrāq; ponit et saluat libertatē/di vitz et nature cuius libet v'teris rōe. ¶ Volucer. Constitutus in supiori lumie potuit ita videre boeti' q' lit nec platonici nec stoyci i lumie solo philosophie p'fati viderūt. Alio qn p'petuitatē mudi (vt alio mō nō attigā) nequaq; d'mō strare conati fuissent /ex carētia libertat' ad vtrūlib; p'me cause. d qua canit theologia. dixit et facta sunt. mandauit et creata sunt. Nec mirādū h in phis q p'fectōz et actōz p'me cause venabāt ex i'psectōe creature v' sibil' in q nō ē p expimētū repire/q' aliq' sit aut possit esse creatio. Hinc p pncipio percrebuit apd eos ex nihilo nihil fieri. s; hec alibi lati' tractāda sūt. Et amplectēda theologie traditio p scripturā reuelatā q diuina bb

De consolatiōe theologie

voluntas agit ad extra libere. **D**ictorie / et ad vtrūlibet / sicut hystorialis et ppheticus scriptura decursus palā mōstrat. **L**ui⁹ rō est quā phi⁹ v⁹ negauerunt v⁹ nescierūt. **D**eus q̄ppe nō vult res ad extra fieri qz bone sūt quē admodū monēt hūana volūtas ex obiectōe boni veri vel apparētis. **E**st contra poti⁹ q̄ ideo res ad extra bone sunt / qz de⁹ vult eas tales esse / adeo qz si vellet eas v⁹ nō esse v⁹ aliter esse. id qz iā bonū est. **P**ropterea bñ enūciāuit magn⁹ Ambro. post Ba filiū / qz volūtas diuina nature p̄ma lex ē. **D**e niqz voluntas etiā creata si cedat imobilitari circa volitōne alicui⁹ boni / hō nō ē nisi respectu finis. et eoz sine q̄b⁹ finis hōi nō p̄r. **Q**uis hō negauerit diuinā volūtatē nō aliū hōe finē quē velit nisi se. qm̄ p̄p̄ se fecit oīa. et p̄pter se erat anteq̄ fierēt oīa. q̄ līa p̄stat nō esse necessario p̄neta ad volitōne seu cōsecutiōem finis hui⁹ / q̄re nec necessario volūta sunt. **S**ec⁹ in cōicatiōe diuinā rū p̄sonaz ad intra / q̄ in sua necessitate consistit sic in sua necessitate vult se de⁹. **Q**ualitraqz reputāda esset diuinā p̄fectio / si ex p̄ductōe creaturaz dependeret quas in sui p̄p̄tōe p̄stat esse q̄si nihilū et inane. **I**ta vt mirandū poti⁹ videat imēsam p̄fectiōem fuisse dignatā res tante imp̄fectōis / et cuiusdā vilitatis p̄ducere ac regere. q̄s si rep̄te destrueret v⁹ in vnum p̄funderet. q̄s ei dicere posset. cur ita facis? **Q**uinetiā theologia volēs ampli⁹ captiuare oēm intellectū i obsequium fidei / p̄posuit in memoriā diuinoz mirabiliū / cū quā dedit dñs timentib⁹ se in eucharistie sacro / vbi relucet incōp̄rehensibilit⁹ qz sup̄ omnē sensum. sup̄ omnē naturē cōmūis ordinē / deus p̄t / scit et vult quotidie mirabiliter opari. **A**d consolatiōem igit⁹ aduene nri. p̄ recogitatis alioz calamitatib⁹ et angustijs theologia sumit initiū a prima et sup̄ma causa que de⁹ est. **I**n cuius ditiōe cūtra sunt posita. et nō ē q̄ sue possit resistere volūtati. **D**ebinc ad inferiores effectus se deflectit. **P**hīa hō p̄uersum vt sepius p̄cessum retinet ab inferiorib⁹ et cognit⁹ ad superiores et latētes causas / ductu rōis se subleuās. **O**ccurrūt autē p̄mitus in hoc p̄cessu mirabilitas rez infra labentiū. variabilitas fortis hūane / q̄ nūqz in eodē statu p̄manet. **D**eniqz p̄fusiō qdā et imp̄fectiō eoz oīm q̄ mūd⁹ inferior ostēat. vt sunt diuine opes. dignitates. regna. glia. voluptates. q̄ frēq̄nt⁹ in p̄traria dilabunt. **S**ed inchoat

ptinus ab alto pegrinus noster fide fultus. **E**t quoniā sicut solēt maiores mor⁹ impedire minores ita gūioris mali recogitatio sufferentiā leuioris facit eq̄nimiorē. **V**ult ecce sup̄m⁹ iudex deus (put edocet theologia) qz ab initio mūdi vsqz hodie et i secula supplicijs infernalib⁹ angeli multi et hoīes cruciant. vult alios i purgatorij loc⁹ penis tradi. **Q**ueri nō audes neqz debes / vult autē te viatores hoīes tribulatiōib⁹ multis exerceari. **T**u q̄s es q̄ q̄ulādo d̄dicas. **Q**uid magnū si corruūt et peunt q̄nqz pictura si moriunt aliqui morituri. **H**oc hō magnū ē elaborare q̄ sine p̄cludat vira / sp̄ victura / v⁹ in societate brōz v⁹ in damnatoz calamitate. **M**onic⁹. **S**entio volucer qz in alienorū sicut et in p̄p̄oz maloꝝ meditatiōe cōtētus nō est aduena nī infima sectari scandit prius ad sup̄ma velut in arcē sup̄ quā nō est altera. videat autē ne cadat. **E**st enim vt aiūt lapsus iste sapiētū de p̄uidencia dei cū arbitrij librate. **V**ideat insup̄ ne dū fragilibus et caligatiōib⁹ ocul⁹ icircūscriptibile lumē nitit⁹ attingere / demergat i tenebras d̄siores exēplo nicticoꝝ acis / qd̄ inducit **A**resto ad nitidissimā solis lucē. **V**olucer. **T**uratur eū monice fides illuminās tenebras suas / et acie mētis inualidam suā luce collustrat / vt in tā excellētū lumie figi possit. ei⁹ sit delectabile. iocundū et salubre. **V**idere lumen diuinū. qd̄ absqz ea odiosum foret noxiū et triste. **P**roīde iā accepisti qd̄ de cogitatiōe nedū aliene / sed p̄p̄e damnationis agit. **C**lerūtamē ad intelligentiā hui⁹ rei ne v⁹ incredibil⁹ vel scādaloza sit ad cognoscendū. **P**reterea q̄liter et in q̄b⁹ hūana volūtas diuine debeat p̄formari / rememorāda est distictio de triplici volūtate / put ad oēs appetitū nomē volūtatē se p̄tēdit. **E**st i sup̄mo p̄p̄e dicta voluntas rōnalis insita portōni sue sup̄iori / q̄ ad leges p̄uertit eternas. v⁹ ad vnicā poti⁹ eternitatis legē suā fecūditate seu p̄tuositate multiplicē. **E**st et iuxta sapientē dei spūs vnic⁹ et multiplex. **H**ec volūtas ita semp̄ p̄formis esse tenetur diuine voluntati cognite / vt aduersus beneplacitū suū nunqz remurmuret / q̄si v⁹ iniurata sit / v⁹ irrōnabil⁹ aut incōposita / crudelis et inuida. **H**ec volūtas in brīs spiritib⁹ ita diuine p̄iūcta est imobilis. vt sicut ip̄i cū dō v⁹ sunt spūs. ita sit vñū velle et vñū nolle. quod amicoꝝ eē p̄p̄sum etiā phīa tradit. **H**ic p̄ ps. **A**bsorpti sūt iūcti petre indices

eorū. Que petra christ⁹ est et de⁹. qz christ⁹
 deus cui sc̄i indices seculi ita iūcti sunt vt
 absorpti videant̄ in deo ⁊ vnū facti i ⁊ mu-
 nione volūtati cū eo. Porro volūtas hec
 in viatorib⁹ bonis diuine volūtati cognite-
 licz mobiliter ⁊ formis ē orās ex instituto
 xpi. Fiat volūtas tua sicut i celo ⁊ in terra.
 Qd̄ in orōne sua fruauit dicēs i agonia po-
 sit⁹. Abba p̄r. om̄ia possibilīa sunt. trāffer
 hūc calicē a me. s; nō qd̄ ego volo s; qd̄ tu.
 Consistit in hac p̄formitate ⁊ applicatōne
 volūtatis ad p̄mā ⁊ inobliq̄billē regulam
 diuine volūtatis rectitudo cordis nr̄i/quaz
 p̄sequitur exultatio/leticia/pax/iocūditas. ac
 vniuersalit̄ omne bonū. qd̄ videns in sp̄i-
 tu p̄pha clamauit. Quaz bon⁹ ist⁹ de⁹ his
 q̄ recto sunt corde. Quo ⁊ pessim⁹ iudicat̄
 de⁹ ab habentib⁹ cor distortū. q̄lic̄ est i hoī-
 bus mal⁹ hic i via flexibilit̄ tū. in dānat̄
 p̄o cū obduratōe sempit̄na. Altera volun-
 tas est inserta portōi rōis inferioris. que q̄
 de altera d̄r nō i substantia. s; q̄a p̄uertit̄ ad
 leges vel res inferior̄es/elōgata qd̄ammodo
 a p̄ma luce et p̄tute/co tenebrosior ⁊ debi-
 lior effecta/q̄ magis ac magis in inferioruz
 oblectatōe et vitiōe se p̄uertit̄ innectit̄ et de-
 mergit̄. Ita vt neq̄at q̄nq; oculos tenebr̄ as
 fuerot̄ in sup̄nā p̄tatis lucē attollere. Sic
 ocul⁹ carnis posit⁹ ⁊ reclusus vbi sol mate-
 rial⁹ occidit̄ vel occasus p̄rimus est caligat.
 hanc volūtate inferioris portōis q̄nq; vo-
 camus appetitū sensuale nō generalit̄ sed
 put nat⁹ est obedire rōi. et ita liber est p̄ par-
 ticipatōem. fm̄ quā voluntatē p̄mittit̄ nos
 de⁹ multa velle vl̄ optare fieri. quoz oppo-
 sita vult absolute diuina sua volūtas. vt p̄-
 fili⁹ bona volūate vult patrē viuere quez
 de⁹ mori statuit Hec tamē intantū recta ē
 si volūtati sup̄ioris rōis sicut illa diuine ne-
 quaq; remurmuret. Tercio mō sub volū-
 tatis noīe late sumpto p̄plectit̄ oīs appeti-
 tus/q̄ nō cōiunctā rōem seq̄ habet. vt est in
 hoībz de duplici voluntate priori. sed regit̄
 ⁊ dirigit̄ tm̄mō q̄si regulata ab intelligen-
 tia infallibili q̄ de⁹ est. qui sic res ordiat vt
 eas p̄prios mot⁹ agere sinat. Propt̄ea vo-
 lūtas hec nullo pacto p̄rario p̄t esse vel ad-
 uersa diuine volūtati. cui⁹ soli⁹ influxum vl̄
 instinctū cōsequit̄. Quo fit vt in brutis nō
 habētib⁹ cōiunctā sibi rōez culpa careāt mo-
 tus sensuales /quales i singul⁹ variant̄ fm̄
 naturam huius speciei vel illius. quos oēs
 i hoībz quodā mō. aggregatos īspicim⁹

Secūndum metrū se

cundi libri dactylicū archilochiū ⁊ stās te-
 trametro buccolico ⁊ trib⁹ trocheis. p̄cor-
 dat vltimo Boctij. Quam varijs terras. si
 p̄binent̄ linee due in vnū versum

Uot subiecta modis animalia **A**
 Passionibus sunt
 q. Crudelis leo. tigris et aspera
 Trux aper furore.
 Indomitus silua onager colit
 Unicornis atrox
 Lasciuit vitulus. petulās caper
 Et equus superbus.
 Astus fraus vulpi. lepori timor
 Os vorax lupis est
 Luidus est catulus. sus sordida.
 Tardus est asellus
 Ursa feror. prudens elephas/sibi
 Castitas amica.
 Turtur fida pari simplex quoq;
 Stulta corde perdit
 Pavo gloriuz et zelotipus
 Est auara cornix
 Felle columba caret. canit omnia
 Bubo dira planctu
 Est apis arguta mira facit
 Arte mel fauosq;
 Prouida se formica regit. pigra
 Uult cicada soles
 Hūsus aues. lucius pisces rapit.
 Est odor vulturi
 Pugnaci gallus est pectore
 Diluus est inerti
 Quis philomena modos vestros capit
 Alc alauda vestros
 Tales innumeras animalib⁹
 Inditas videbis
 Conditōnes /quas natura dat
 Alma cuiq; sparsim
 Omnia ppulcro regit ordine
 Floria nulla culpat
 Nullus et error inest /industria
 Cuiq; mira valde
 Ast hominis ratio complectit̄
 Omne tale sparsim
 Per varias species rectrix data
 Cui necesse cunctos
 Affectus iusto moderamine
 Temperet regaq;
 Si renuit peccat /fit seruag;
 Turpiorq; brutis
 Stet ratio /fiet sibi subditus

De consolatiōe theologie

Eius appetitus
Et dominat ei / q̄ si nequit
Daud ream putato

Prosa tertia secun

di libri. ¶ Monice.

B m Iheret me mei vehemēter meiq̄ si
miliū crede volucer dū ista ppēdo.
videns iniquitatē et p̄radictōem in
hominū ciuitate. vel regno spūali. vbi sum
ma trāq̄llitas esse obuerat / vbi pax et at vo
luntatē quālibet inferiorē parere superiori. s̄z
h̄ euerfo turbatoq̄ ordine vt pax abscedat
necesse est. nam pax q̄d aliō est q̄s ord̄is trā
q̄llitas in impando v̄bediēdo. ¶ Volu
cer. Obedit monice si validū fuerit. si vi
uax et efficac̄ imperiū / cuiusmodi viuacita
tē gratia v̄tutesq̄ cōferūt / p̄cipue iugis ex
ercitatio voluntatis superioris vt ad diuinaz
se puertat videat obseruet inhercat. Ita enī
fiet vt ip̄a roboret et debilitet inferior i tra
ctu suo. ap̄rior effecta suscipe formā v̄l istu
rum seu virtutē a superiorē deriuatā. Imitā
dus est iesus fact⁹ nobis a deo sapiā. q̄ su
scipit et oñdit in se q̄d agere debeam⁹. In q̄
p̄ter voluntatē diuinā (erat enī de⁹) triplex
quā dixim⁹ voluntas inuēta ē. Voluit fm̄
p̄mā assidue quicq̄d de⁹ voluit laudans et
approbās ordinē diuine sapiē / bonitatis et
iusticie in oib⁹ q̄cūq̄ voluit et fecit in celo
p̄ saluatōem. in oib⁹ abyssis p̄ dānatōnez.
in terra et in mari p̄ q̄ndā saluādoz et dānā
doz variā agitatōez. Nos itaq̄ iesum fm̄
hāc voluntatē debem⁹ imitari et si nō vsq̄
q̄q̄ possim⁹ ex equo / dū hic viuim⁹ / q̄n nō
dū p̄firmati sum⁹. q̄si p̄ alterā secūdarā vo
luntatē distrabi p̄t in nobis hec voluntas et
turbari. imo et ab actu suo penit⁹ impedi
sicut et iudiciū superioris rōis fm̄ q̄d dirigi
tur p̄t absorberi. Secus in christo sic i be
atis. q̄ fm̄ hanc portōem br̄is fuit in via
x̄ps. Nihilomin⁹ hec voluntas i christo vo
luit vt inferior duplex voluntas ageret mo
tus suos i oib⁹ absq̄ pctō. hinc doluit. hic
tristis et mestus fuit. hinc orauit. hinc mi
sericordia mor⁹ est sup turbas et egrotos.
hinc lachrymat⁹ ē. hinc cōquest⁹ est tanq̄
sensualitatis aduocat⁹. de⁹ de⁹ me⁹ vt q̄d dre
liq̄sti me / q̄n portio inferior absq̄ vlli⁹ p̄so
latōis redūdantia superioris ad eā / dimersa
erat in acerbissime passiōis abyssum. Ne
mo autē vnq̄s carnē suā odio habuit. Hic
postremo. cū clamore valido et lachrymis

deo supplicās / expirauit. ¶ Exemplus igit
nobis dedit de⁹ / vt quēadmodū iuxta hāc
duplicē voluntatē fecit / fm̄ quā erat viator.
ita et nos faciam⁹ / tā p̄ nobis q̄s p̄ fratrib⁹
plorem⁹ / orem⁹ / tristes sum⁹ / et clamemus.
q̄ sic est voluntas dei cui superior n̄ra volun
tas p̄formis est si bona est. Cōsurgit inde
meritū mltiplex si nō dimouet a statōe sua.
h̄ est si p̄pter mor⁹ inferiores illi⁹ duplicis
voluntatis nihil vsq̄ia mali agit q̄d diuine
sit aduersum. ¶ Monice Sed q̄d ager
paupcul⁹ et infelix viator venūdat⁹ sub pec
cato sentiēs cū ap̄lo aliā legē in mēbr̄ suis
repugnantē legi mētis sue / et captiuatē sub
pctō. qualē p̄hi expti sunt. Quis enī viuēs
expers esse p̄t. sed original⁹ causa tāte corru
ptōis fuit eis incognita. quā theologia re
uelauit. Hōne dum conat⁹ anim⁹ assurgere
ilico quasi paralisi dissolut⁹ aut debilitat⁹
coluber relabit⁹. Venobis viatorib⁹ q̄s fa
tigat et sepi⁹ inturbat voluntas inferioris
rōis. enitēs ad se trahere superiorē reetricem
voluntatē / pōdere q̄ni fomitis original⁹ / gra
uiozi peccati actuali. q̄uissimo iūterate cō
suetudis. et sup omnē modū ingenti mole
obduratiōis / q̄liter in x̄po nec fuit nec esse
potuit. nec silz est in beatis. ¶ Volucer.
Exclamem⁹ monice cū ap̄lo. Infelix ego
hō q̄s me libabit de corpe mortis huius.
Subinde r̄ndeam⁹. B̄ra dei p̄ iesuz chri
stū. Dicam⁹ eidē. fiat nobis dñe fm̄ iudici
um atq̄ desiderū. nō inferioris sed supio
ris rōis atq̄ voluntatis. fiat in nobis sicut
i celo fit vbi motus regularis p̄mi mobilis
tāq̄ rōnal / r̄pat obuias reuolutōes orbūz
iferioz siue planetaz. Porro p̄tranitamur
vt possum⁹ retinētes saltē in suspēso q̄dā
libez arbitriū ne p̄cipitater eliciat actū suū
qm̄ in hac vi suspēsiua (sit velle sit nolle / sit
act⁹ medi⁹) saluat p̄cipue libtas arbitrij et
sua in nobis vtilitas. Alio q̄n sine suspēsiō
ne tali v̄l renisu voluntas inferior fortificat⁹
assidue. rebellior q̄z et indomabilior efficit
vsq̄ adeo q̄ silis fit iūmētis insipietib⁹ / q̄
carēt arbitrij voluntate sup̄ma. imo p̄o plu
rimū differt q̄ substeruit et seruire facit sue
libidini dominā voluntatez deterior effecta
brutis. q̄ seuissima ē iniusticia ferēs arma.
¶ Mittam⁹ eos q̄s ad hanc fuitutē mali
cia p̄trahit. loquamur illos q̄ iudiciū rōis
(q̄ libtas radical⁹) vel nullū habēt / vt infan
tes et fatui. vel impfectū vt pueri. v̄l inuali
dū vt femine. nāq̄ variū et mutabile semp

femina. Quod si causa cognoscitur cur puerorum sit imperfectum et mulierum inualidum iudicium. Credi non potest quanta turba hominum puerorum et puellarum inter barbaros homines exprimitur. Multa multa super hac re locuti sunt astrologi, medici, philosophi, et hi vario modo, poete, magici, prophetae falsi vel idolatre. Propheta verus tandem dixit de deo. Qui fingit singillatim corda eorum, qui intelligit omnia opera eorum. Et sapiens. Cor regis in manu dei est quicumque voluerit declinabit illud. Qui secundum apostolum Luceus vult miserere, et quem vult indurat. Theologia vero recipiens ex omnibus horum dictis id quod probabile est, et improbabilia reijciens, constat et colligit per statum vite et nature destitute causas tales. Ita quod sicut anima rationalis dependet a corporeali dispositione vel armonia, non quidem in esse cum sit immaterialis et immortalis, sed in operari in corpore. Ita secundum varias operationes suas presupponit et requirit diuersas dispositiones armonicas, vnam habet ut informet et sustentet corpus, alteram ut vegetet et augeat, alteram ut moueat et sensificet. Et si quidem non vno modo sicut nec vnus est tantum sensus carnis, sed est exterior et interior multiplex quod sunt armonias non dubium quod in prima in perfectione secunda excedat, secunda tertia, et ita de reliquis. Neque negat aliquis quod in predictis operationibus vtriusque egeat anima rationalis organo corporeo, sicut est forma corporis organici philosophici hominem in esse constituentis. Quae super est alia perfectior operatio rationalis anime super brutales, in qua conuenit cum angelis, quam operationes dicimus intellectuales, in qua radicat libertas arbitrii que libertas est facultas rationis et voluntatis, quia nec voluntas sine ratione eligeret, nec ratio sine voluntate velleret, libertas idcirco complectitur vtriusque vim. Rursus hec operatio intellectualis quod vis in se non sit organica, presupponit tamen dispositionem organica in sensibus praesertim interioribus perfectiore lucidiorum et deteriorum quod aliquid sit aliarum, omnem enim intelligentem (sicut dicit Aristotle.) necesse est fantasmata speculari. Quamuis Avicenna, et Algazel cum similibus tradiderint intellectum desuper illustratum, necesse ab intelligentibus sine sensu proprio vel inspectione fantasmatum posse suscipere, hinc prophetas et diuinitates tam in vigilia quam in somniis saluare nituntur, sicut aliquid tradiderunt fantasias omnes brutorum et hominum a celestibus corporibus errorum, longum vero prosequi esset opinionum singulas. Redeamus ad praesens et dicamus, ut cepimus, quod intelligendo praesens et species intelligentes eliciedo, necesse est fantasmata specu-

lari, non certe quilibet quod est ordinata pura et lucida, si libertas arbitrii debeat esse perfectum stabile et integrum. Cum autem mille modis imo innumeris contingit istam quam usus liberi arbitrii praerogatiuam armonica dispositione nunc totaliter impediri, vel in infantibus et fatuis, et ebriis et amantibus multis, nunc imperfectam haberi vel in pueris, nunc instabilem et variam vel in feminis et in omnibus generaliter, quod variis passionibus affecti sunt, tandem integra vix habet homini dispositio ad quaeque intelligibilia, pro defectu surgente ex naturali vel accidentali completionem. Quo fit ut diuersi vigeant usus liberi arbitrii, quodam in istis alteri in aliis et non quodam in vtriusque. Quid dicimus de diuersis hominibus cum varietate ista diuersis temporibus, imo eodem die et fere de momento in momentum cognoscat homo qui se discussit acriter in seipso, dum famelicus alit iudicat, quod replet, sobrius quod ebrius, mansuetus quod iratus, succensus, vigilans quod somniculosus, amans quod inuidus, continentis quod libidinis stimulat, humiliat quod exaltatus. Et ita de reliquis sine numero. Neque tamen adhuc attigimus melancholicas fantasias, quod infinitas medici tradunt et humorum corruptione varia generatas, formata enim (gratia exempli) fantasia fumis grossis obtenebrata, fantasmata terroris et horrois, sicut puer solus in tenebris inde clamans et fugiens, Quae ex re sepe tristes sunt aliquid, aliquid et diuerso ioculaciter leti.

Tercium metrum se

caudi, dactylicum pentametrum saphicum. E
 Pleididi solis radij videndos
 Exhibent sese tustu fideli
 Dum serenus sit medioque purus
 Aer, imo perspicuo refulgens
 Gutturorosis pluuie ve dense
 Rarus aut nimbus vel opaca nubes
 Pendulum si se per inane librant
 Frangitur circa radius cathecum
 Uisibus falsas tribuit figuras
 Bille portedens oculis colores
 Iris micans pluuiosus arcu
 Halo lunaris, varia vel ortu
 Sol vel occasu specie nitescens,
 Par in obiectis speculis videre
 In quibus distant color et figura
 Pro situ tali variaque forma.
 Est agens virtus anime suprema
 Quae relucescit radians in ima
 Parte passiva, species in actum
 Efficax ducit, sed speculatur

De consolatiōe theologie

Per prius grossi simulacra sensus
Spiritus que fert cerebri medullis
Cum quibus fumos recipi putato
Hos vagos/turpes/ fetidos/et atros/
Alteris mulcens nitor est et ordo
Pulcer/apertus numero placenti
En habes causas sapienter aptes
Cur sit elusus rationis vsus
Arbitrans plene nec inest facultas.

Prosa quarta secū

di. **Donicus**

Intelligo voluer q̄ late pateat ista
de fantasijs cordis, de fallacibz in-
dicijz aīe p̄scrutatio fm quā memi-
nisse debz hō fragilitatis et impfectōis sue.
Nam q̄liter inueniet aliq̄s q̄ practis incō-
modis vel in aliquo nō sit obnox̄? s; quē
admodū de vicijz Orati^o dicit. Oprim^o il-
le ē q̄ mimis v̄get. ita liber ille dicend^o ē q̄
nō v̄tra om̄nem hominū modū / melācoli-
cis fantasijs irretit. Redeat hō sermo noster
v̄n̄ sumpsit exordii vt p̄son^o sibi fiat. **Uo-
luer.** Redeat volo. p̄missim^o q̄dem inue-
stigādo cōsolatōem aduene n̄ri sup p̄ritōe
gentis sue q̄ cū theologia ad p̄formādum
volūtate suā diuīe volūtati p̄mit^o anhelat.
Ita enī habitur^o erat cor rectū / ac p̄inde le-
tū / pacificū et trāquillū. Sed qm̄ de q̄ vo-
luntate sermo fieret ignorari poterat. diffi-
ctio trimēbris de volūtate subiūcta ē. Red-
dita p̄inderō cur in volūtate p̄pedi^o libras
arbitrii. q̄ facili^o appareret q̄liter adiunat.
P̄rogrediētes igit^o dicam^o q̄ intellectus
postq̄ inspererit fantasmata / p̄t inde speci-
es intelligibiles elicere. denudādo quodā-
modo eas a naturali p̄ditōe. et i eis effodiēf
agalma sp̄ūale. hoc ē simulacrū v̄l cōceptū
nūc vniuersalē nūc specificū. q̄ facto intel-
lectus talit^o actual^o iam p̄t ratiocinari non
inspecto fantasmate. iā silogizat. discurret.
regulas artū sibi format generales et infal-
libiles ad exēplar artis priē. Neq; negāda
est hec v̄is intellectiua. cū de v̄tute estimati-
ua fateamur q̄ ex sensatis elicit sp̄s insen-
satas / vt ouis inimiciā ex figura lupi. Et
uero dū semel actuata fuerit p̄ fantasmata
ortū habētia ex aliq̄ sensuū exteriorz / iā p̄t
alia sibi formare tal^o generis i somno v̄l vi-
gilia. aliter nō. Cur^o signū ē q̄ a natura ceci-
nō somniat neq; fantasiant de coloribz. ne-
q; de eis sciam habēt vllā. Deniq; p̄ p̄te-
platōem (vt alibi dicēdū est) venit mēs ad i-

telligētiā purā et simplicē sine motu v̄l dis-
cursū ad exemplar. licz impfectū valde sim-
plicē / intelligētiē diuīe q̄ vnico p̄teplat^o in-
tuitu p̄sentia p̄terita et futura. et instar cētri
intelligibil^o stabil^o manēs dat cūcta moue-
ri. sic vnica et inuariata respicit et intelligit
oīa que motui subiecta sunt. Ad hūc statū
theologia suadet aspirare cui quanto pri-
mior tāto sublimior et liberior ē volūtās.
q̄ velut ex alto iubet et impart sensuali volū-
tati. p̄p̄t cui^o tractū sicut nec p̄pter motuz
natural^o appetitus nō deserit locū suū q̄ ad-
heret dō ponēs in eo spem suā fidē atq; di-
lectōem. Qd̄ si iuxta sapiētis v̄bū sic par-
turiētis cor suū fantasias patit^o vt fit in sen-
sualitate nō dat ill^o cor suū intellectuale / ni-
si ab alto imissa fuerit visitatio fm quā re-
git^o. q̄lit atq; dirigitur / nō q̄dem fatali ne-
cessitate seu fluctuatione fortuita. **Colligū^o**
enī ex imēsa diuīe cognitiōis viuaci-
tate longe sup nostrz cognoscēdi modū sil^o
et ex voluntatis librate q̄ apud eā nihil est
fortuitū. nihil causale / nihil insup ad extra
necessariū vel fatale. **Rō p̄mi^o** ē qm̄ nihil
agit in mūdo / qn̄ ab et̄no p̄uiderit illō dē.
cū tota serie causarz etiā mimaz. **Sec^o** ap̄
hoīes p̄ter q̄z intētōez p̄deūt effect^o ex va-
riaz ignotarūq; eis causarz cursu. quē ad
modū videre ē i inuētōe thesauri dū tra so-
dit^o vt excolat nō vt aux inueniat. **Hic ortū**
habuit fortassis illō **Arest.** q̄ vbi mag^o ē d̄
intellectu ibi min^o d̄ fortūa. Recte qd̄ ad eo
vbi rotū ē p̄intellectū nihil ē fortuitū. **Si**
hō fortunā q̄s trāsserat ad eāz p̄ducētē ef-
fectus q̄ dicūt i ordie ad nos fortuiti. sic p̄-
mā causarz dicere possumus eē fortunā qm̄
p̄ncipal^o et imēdiate p̄currit ad oēs effectū
Dedisset h̄ mō **Virgill^o** verū epiteron for-
tune dicēs fortuna oīpotēs. et **Salustius.**
Sz p̄fecto inq̄t fortuna i oī re d̄nat. **Lete-
rū** de fati necessitate liq̄t ex p̄missis q̄ nihil
i rebz creat^o tale sit facta ad p̄mā eāz p̄parō-
ne q̄ nllā actōis necessitate p̄strigit / neq; re-
spectu celi neq; respectu terre et oīm q̄ in eis
sunt. Loagit tū differēter i actōibz q̄ dicūt
naturales q̄b nō ē ānexa rō p̄pa. nec ex cō-
scq̄nti vllā habēt libratē seu p̄rigētiā i agē-
do ex p̄ncipijs suis intrinsec^o **Alit** in habēti-
bus p̄iūctā rōnez q̄b intrinseca facultas est
volēdi v̄l nolēdi fm iudiciū p̄pe rōis. **Al-**
hilomin^o si ad p̄mā eāz natural^o agētia itru-
ler^o illa nō necessario s; p̄rigent efficiūt mo-
tus suos. h̄ i miracul^o fact^o circa solē. circa

igne. circa mare et bestias pspicuum fidelibus est. Dañ itaq; regula q; i omi pductoe si co currit aliq; ca libere ptingent agēs q; q; fue rint natural; coagētes effect; ille ptingēter pducit. Qua i re pty q; act; elicū create voluntat; forit; ptingētā ex duplici radice. ex sua intriseca et ex supiore diuina. ¶ **Donic;**

D Lām nō inuenio volucer his q; dicta sūt repugnādi/neq; aliē phie q;ba loqnt; apd Boetiū d; fatali necessitate recipiēda puto. scis attū p; turbari nōnullos apd q; deus ita p; siderat tāq; rex supm; q; vnico semel i perio p; stituerit vnūuersū mūdū/dās vni cuiq; rei p; p; iū officii/queadmodū terre n; rex instituit vl; exercitū suū vl; curiā iudiciōrū et legū aut artifex aliq; horologiū. Ipe h; deinceps manet q; et neq; sollicit; p; singla. Nūnt h; ac estimatōes suā fulcīre p; vulgatū illd; Aug. vbi. De sic res admīstrat vt eas p; pos mor; agere sinat. q; r; p; phetico ore dixit. ego sum de; et nō mutor ¶ **Volucer.** Ita ē monice redeūt tales ad sup; i; in p; batā philosophiā opionē quā insectant multi seclariū līraz ac existimatio vulgariū. q; v; videb; aliq; si ad scpturam sacra se cōuerterint nihil p; dēre aut irridere simplicitatē ei;. eo q; maxima ps p; tēx h; stor; habem; inqunt aliūde narratōnes hystoricas q; r; stili splēdore r; rez gestaz magnitudie nō inferiores existūt. Uez tū hoc interest qm; hystorias h; scptura sacra put i eis p; tēta reuelant de; p; p; has. lōge p; us anteq; fierēt. Ex q; h; pulcerrime ac salubri me v; itates elucescūt. ¶ **Elucescit p; mo diuina oim; p; cognitio simul et p; uidentia regitina oim; q; gerūt tā in celo q; in terra. q; volūtati sue fūire facit vniuersa. nūc p; bonos nūc p; malos. aduersus quā nō est sapia neq; p; silii. adeo q; hoies vl; demōes implēt p; d; p; ositōem reuelatā dei. dū conant; illaz vl; effugere vl; frustrare. Sūt i; exēplū vendit; ioseph/et exposit; cū alijs infantib; in aq; moyses/et dauid a saule p; secut;. cū ce teris absq; numero. ¶ **Elucescit p; terea q; p; nūciatōes dei facte p; p; has vl; scpturas. p; d; itōem sepe recipiūt licz exp; sa nō sit fm; varietatē meritoz vl; demeritoz apd illos q; b; vl; p; q; b; h; mōi p; nūciatōes fūit. Hoc d; iona respectu niniuitaz. Hoc d; Isaiā r; spe ctu ezechie. r; ita d; reliq; līqr. Relinq; idcir co sp; hoib; dū viatores sunt p; nīe loc; r; pie orōis atq; p; uersiōis effect;. nec ex imutabili tate dei vl; p; nūciatōis sue despatōi locus****

datur. ¶ **Elucescit ampli; nō esse fūiedum deo p; sola p; p; itatis adeptōe vl; aduersitat; euitatōe tpali/q; v; itas i euāgelio manifesti us tradita ē. q; lex antiq; tpalia p; moda vel incōmoda rememorās exponeret. Est equi dē p; miū p; stāt; merito. nihil aut; tpale p; re stāt; ē v; tute. S; neq; cū stoycis dicere satis ē v; tute esse p; miū sui sicut viciū seipsuz penā habet. Alliciendi fuerunt homines ad laboriosa virtutū opa. et a suis voluptatibus viciōsis arcendi per separatū aliquod maus tā p; miū q; sup; p; lēciū. Ad qd; philo sophia quia p; tūgere nō potuit hic deficit cū sua cōsolatōne. deficitur et illi qui volentes suis exhortatōib; vel p; d; icatōib; bene instituire ad amorē dei p; mitunt p; illo quasi cōmutatōnem quandā/bona tēporalia vt diuitias/vt sanitatē/vt prole egregiam. aut aliquod similiū. Sic enim reor ter litere veteris p; tendebat. q; v; ius intus p; phetici et eleuari viri spūalia sub his tēporalib; p; missionib; obumbrata cōciperent r; gustarēt. Sed de hoc latius infra. ¶ **Elu** cescit postremo ex hac diuine volūtatis ad v; tūlibet actōne extra se liberrima que solo nutu tēperat orbem/q; oratōnes spesq; nō stre dirigunt nō inaniter ad deū. q; v; ius im mutabilez. quia cetera omnia mutare scit et potest dū vult. Et hic est generalis motus insitus omni creature/quem obedientialē nominare possum;/ vt eius sequatur imperiū. quemadmodū de ascensu grauis ne vā cuum fiat dici solet. Et profecto si deus sinat res agere proprios motus/cōsequens est vt eos possit vel impedire vel mutare. Alioquin nō iam res sineret/sed agerēt vel let nollet. Quinetiā ministratio nonne reponitur in ordine causarū quas ab initio deus instituit. proprius autē motus ange lozū liber est in agendo. Proinde sicut spū ritualia potiora sunt tēporalib; tanq; illo rum finis. ita fit i tēporalib; mutatio/pro ut exigit gratuitū regimen spiritualiū/pre fertim ad finē eterne beatitudinis cōsequē dum. In hac autē regione vel ordine spū tualiu; reponunt diuina charismata/p; eipue fides spes et charitas/quibus mot; inditus et quasi p; prius est impetrare mi racula duz expedit/vt q; in aquis validis terra appareat aqua/in medio fornacis ar dentis sit ventus roris/q; montes transfe ratur/et quod lōge maus oprabiliusq; est fit p; istas virtutes et oratōez eis subnixam**

De cōsolatione theologie

vt expeditum sit et alacri libere arbitrium
volūtatis hūane ad dirigēdū pedes sue af
fectōis et intētōis in viā pacis et salutis. Ad
cōformandū p̄terea diuine volūtati suā eidē
q̄ p̄sus inīti dicēdo cū p̄pheta. Ut iūmē
tū fact⁹ sum ap̄d te/et ego semp tecū. tenui
sti manū dexterā meā. et in volūtate tua de
duxisti me Unde libet collocutōi dei p̄sen
tis terminū dare sub hoc metro.

Quartū metrum et

vlīmū sc̄di cōcordat metro secūdo huius
libri. Quot subiecta.

Uminis orbibus subsidiū sibi
Querit a vidēte
Lui pl⁹ nitit̄ vt magis audijt

Imminens periculum

Barredū cecidit puer aspicit

Boei manum dat

Scit quia nō valet ex se surgere

Querit hinc iuuamen

Ulnere fractus qui medicamina

Flouit/hunc requirit

Potat amaris. vrit et ignib⁹

Huic obedit vltro.

Litibus implicitus sibi querere

Iure vult peritum

Dictaq̄ nec refugit sua credere

Consciū suimet

Lur igit̄ ceci/pueri quoq̄

Sauciq̄ valde/

Juris et ignari. nos tradere

Non cito velimus

Christe tibi/qui rite p̄ omnia

Uis opem referre.

Duo sine nulla valent discrimina

Uel arte pelli.

Duc petim⁹ quo vis/mora nulla sit.

Ibit alacris mens.

Si caro tardat/p̄q̄ picula

Lucta te sequetur

Brata. nec inualido cū murmure

Perget aut trahet.

Lur peccata sciens cumulet noua

Dum licet mereri.

Finis liber secundus

Incipit liber ter

cius. Prosa prima. ¶ Monie⁹

R a Ssum voluce⁹ desiderans rur
sus ex te audire v̄bū sup cōsola
tione pegrini. sollicitam enim su

per hoc auiditatē /et pernigili cordis me
cura q̄ teloco tpeq̄ puenit /itellig⁹. ¶ Volu
cer. Spes (vt dixi monice) solat eū /con
fugens ad deū tāq̄ ad thronū gr̄e. ad tem
plū et arā m̄ficor die. ad arcā federis. ad li
bertatis asilū. ad firmā petrā. et solidū lit⁹
A natura siqdē ita videm⁹ institutū vt de
bilior ignitat⁹ fortiori. sicut vitis vltimo. ede
ra quercui. naufrag⁹ tabule /puerul⁹ matri.
Solat ip̄m p̄terea scriptura sacra /reuelās
decursum mūdani regim̄is /a p̄ma volūta
te liberrima /cui nostra p̄formis esse debet.
Quēadmodū v̄o p̄ spem vis irascibil⁹. sic
p̄ hm̄oi cōformitatē rātonalis ordinat⁹ /et
ex p̄sequēti cōcupiscibil⁹ /dū ita fuerit p̄for
mis et subdita q̄ ip̄i⁹ et dei sit vnū velle et
vnū nolle. quod amicitie p̄prium est. ¶ U
dens autē q̄ irascibil⁹ p̄ impatiētā et turbat.
et p̄ ignorātiā seducit irrōnalis. Deinceps
igit̄ p̄plebit̄ sermo sup impedimētis hm̄oi
tollēdis /primū p̄ patientiā /alter p̄ doctri
nā /vbi nōnulla q̄ i porib⁹ dici poterāt /in
serent. ¶ Monicus. Placet qd̄ dicis. qm̄
et dictor̄ recordatōem summarā /et dicēdo
rū lucidū ordinē tradis. ¶ Volucer. Lo
cutur⁹ ergo de p̄solatōe p̄ patientiā recte mi
hi videor id agere si de moderamēte zeli in
choauero. habet itaq̄ zel⁹ inter passiones
vehemētiā multā. Audi sapientē. Dura sic
infern⁹ emulatio. Prefert insup sibi speciē
iusticie q̄ sit efficacior ad nocēdū dū deui
at. Quid enī efficac⁹ ad nocēdū q̄ famili
aris inimic⁹. et q̄ demoniū meridianū qd̄
in angelū lucis se trāssert. ¶ Porro zel⁹ et si
qñq̄ significat inuidiā. qñq̄ odiū. aliquā
do imitatōem. vtemur h̄ zelo put est deside
riū vehemens /quo quis incitat⁹ ea tollere
queret sibi dilecte vident⁹ aduersa. Sic hō
zelat p̄ vxore ne mechus aburat ea /et hinc
zeloty pa mater pro filia ne violet. iustus p̄
domo dei volens ab ea tollere quicqd̄ vide
rit scandalorū. Unde istud est. Zelus do
mus tue comedit me. Lur⁹ recordati sunt
discipuli christi /dū eijceret v̄dētes et emē
tes de templo. seu domo dei. Zelum hunc
vlīmū laudauit q̄ dixit nullū esse deo acce
ptius sacrificiū q̄ zelū animarū. Vere qui
dem si comitet ipsum benignolentia /discre
tio et cōstantia. que tria si deserat aut cōtem
nat zelus. recte cōparaueris ip̄m gladio bi
cipiti in manu furiosi. igni rursus et fulmi
ni sine obice puaganti.